RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 64.440 van 6 februari 1997
in de zaak A. 69.652/VII-14.331.

In zake : de b.v.b.a. Edmond PENSAERT,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. HOUBEN,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Handelsstraat 34

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat I. LAUREYS,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 22.

tussenkomende partij :

Willy VERLEE,
die woonplaats kiest bij
Advocaat M. LIPPENS,
kantoor houdende te GENT,
Twaalfkameren 17.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de b.v.b.a. Edmond PENSAERT op 3 juli 1996 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 8 mei 1996 van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling waarbij het besluit van 16 november 1995 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen houdende het verlenen aan de b.v.b.a. Edmond PENSAERT van een milieuvergunning om haar legkippenbedrijf te Zele, Lokerenbaan 219, uit te breiden met 17.000 legkippen, wordt opgeheven en de gevraagde vergunning geweigerd;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 18 oktober 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 november 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat R. MARTENS die, loco Advocaat M. HOUBEN verschijnt voor de verzoekende partij, van Advocaat I. LAUREYS, die verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat P. PELS die, loco Advocaat M. LIPPENS verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat Willy VERLEE met een verzoekschrift van 8 augustus 1996 heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen;

Overwegende, wat de rechtspleging betreft, dat de nota van de verwerende partij laattijdig werd neergelegd en bijgevolg, overeenkomstig artikel 11, derde lid, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, uit de debatten moet worden geweerd;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de tweede schorsingsvoorwaarde betreft, dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift het volgende aanvoert :

> "De onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden Besluit houdt in hoofde van verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in overeenkomstig de vigerende rechtspraak van de Raad van State.
>
> Het bestreden Besluit weigert de milieuvergunning voor de uitbreiding van het legkippenbedrijf. De reden van de weigering is het zogezegd ontbreken van een milieu-effectenrapport dat samen met de aanvraag moest worden ingediend. De vergunningverlenende overheid in eerste aanleg had het dossier nochtans ontvankelijk en volledig verklaard.
>
> De mistoestand is dan ook duidelijk niet aan concluante te wijten! Het gebrekkig optreden van de verwerende partij heeft een moeilijk te herstellen ernstig nadeel tot gevolg.
>
> Door het bestreden Besluit wordt het voortbestaan van de activiteiten van verzoekende partij bedreigd. Op 16 november 1995 verkreeg ze immers een rechtmatige vergunning van de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen. Door een buur werd een niet schorsend beroep ingesteld. Dit beroep was allerminst gemotiveerd (zoals trouwens ook wordt bevestigd in het bestreden Besluit, p. 5 en 6). Aldus konden de

nodige financiële zekerheden worden geboden om in de exploitatie te voorzien.

De nodige investeringen werden ondertussen reeds uitgevoerd. Door het bestreden Besluit zijn deze investeringen nutteloos geworden, en leiden door dit financieel verlies tot de bedreiging van het voortbestaan van verzoekende partij.

De niet schorsing van het bestreden Besluit brengt verzoekende partij dan ook financieel, alsook kredietwaardig, in moeilijkheden die zeer ernstig zijn :

1° De reeds aanwezige 47.000 leghennen die rechtmatig op het Bedrijf aanwezig waren, zouden moeten worden herleid tot 30.000 leghennen, wat een reductie betekent van 36,2% van de dierenpopulatie en van de omzet.

2° Dat alle financiële engagementen met betrekking tot deze uitbreiding reeds zijn gerealiseerd en de stopzetting van deze uitbreiding door de niet-schorsing de financiële situatie van de verzoekende partij dan ook ernstig in gevaar brengt, met een reëel risico van persoonlijk faillissement alsmede het zekere einde van de (geplande) economische activiteit.

Dat zulks reeds voor de Raad van State aanleiding heeft gegeven tot schorsing van een bestreden weigeringsbesluit (R.v.St., N.V. DIRK, nr. 39.158, 3 april 1992 en R.v.St., N.V. DIRK, nr. 37.526, 12 augustus 1991).

3° Dat de kennelijk voorhanden zijnde ernstige middelen de schorsing meer dan ook rechtvaardigen.

Het is dan ook duidelijk dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden weigeringsbesluit zou betekenen dat de verzoekende partij haar huidig aantal leghennen van 47.000 dieren terstond zou moeten afbouwen met 17.000 dieren, zijnde 36,2% van de bepaalde dierenpopulatie.

De verzoekende partij heeft ruim 14.128.200 fr. moeten investeren in deze inrichting. Daarvan moet nog 6.300.000 fr. worden afgeschreven. Zij paste zowel qua bouw als qua uitbating steeds de beste sanitaire technieken toe. Aan de leveranciers moet nog 10.173.649 fr. worden betaald. Dat de winst voor boekjaar 1993 74.576 fr. bedraagt en dat voor boekjaar 1994 een verlies van BEF 2.763.928 werd gerealiseerd.

Zelfs een inzake financiën en economie volstrekte leek onderkent dat een inkrimping van de dierenpopulatie met meer dan één derde (36,2%) en de daarbijhorende gelijke inkrimping van inkomsten meebrengt dat verzoekende partij onherroepelijk en op korte termijn zal stevenen op een faillissement.

Overwegende dat de Raad van State in een gelijkaardige zaak (Raad van State, nr. 47.499, 19 mei 1994, N.V. ANDREMA) oordeelde dat een verzoekende partij met een gelijkaardig betoog genoegzaam aantoonde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van

het bestreden besluit haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen : 'De verzoekende partij heeft in 1978-79 ruim 40 miljoen fr. moeten investeren in de inrichting. Zij paste zowel que bouw als qua uitbating steeds de beste sanitaire technieken toe. Zij werkt actief mee aan het onderzoek naar, en investeert in milieuvriendelijke mestverwerking. Zo participeerde zij o.m. in het proefdraaien van een mestscheidingssysteem.

Volgens de laaste balans d.d. 1993 dient de verzoekende partij nog 13 miljoen fr. van haar destijds gedane investeringen af te schrijven. Zij heeft financiële kredietschulden t.b.v. 4,6 miljoen fr. Aan de leveranciers dient nog 1.290.783 fr. te worden betaald. Haar winst + afschrijvingen bedraagt 1.762.700 fr.

Zelfs een inzake financiën en economie volstrekte leek onderkent dat een inkrimping van de dierenpopulatie van 70% en de daarbijhorende gelijke inkrimping in inkomsten meebrengt dat het bedrijf onherroepelijk en op korte termijn zal afdrijven naar een faillissement.

Overwegende dat de verzoekende partij met dit betoog genoegzaam aantoont dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen; dat hoewel geen stavingsstukken worden overlegd met betrekking tot de gedane en nog af te schrijven investeringen, het niettemin zeer aannemelijk is dat een bedrijf met een infrastructuur voor 6.600 mestvarkens in zijn voortbestaan wordt bedreigd wanneer het zijn dierenpopulatie terstond met 70% moet verminderen.'

Dat alhoewel in casu evenmin stavingsstukken worden overgelegd met betrekking tot de gedane en nog af te schrijven investeringen, het desondanks zeer aannemelijk is dat een bedrijf met een infrastructuur voor 47.000 leghennen in zijn voortbestaan wordt bedreigd wanneer het zijn dierenpopulatie terstond met 36,2 % moet verminderen. Dat het aantal van 47.000 leghennen door het Besluit van de Bestendige Deputatie was vergund en de huidige situatie dan ook alleen een gevolg is van het optreden van de overheid.

Dat aldus in de schorsing van het bestreden weigeringsbesluit moet worden voorzien, nu duidelijk is aangetoond dat het bestreden weigeringsbesluit een moeilijk te herstellen ernstig nadeel veroorzaakt.

Naast dit eerste moeilijk te herstellen ernstig nadeel, moet tevens melding worden gemaakt van een tweede moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Op het ogenblik van zijn aanvraag dd. 1 juli 1995 was een uitbreiding van het legkippenbedrijf nog mogelijk. Ondertussen is de wettelijke situatie echter gewijzigd door het in werking treden van het Decreet van 20 december 1995 tot wijziging van het decreet van

23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu door meststoffen, en haar uitvoeringsbesluiten waardoor het Mestactieplan werd geïmplementeerd (’het MAP’).

Wat betreft het vergunningenbeleid, geldt volgens het MAP tot 31 december 1996 een vergunningenstop. Enkel voor aanvragen tot hernieuwing van een vergunning van bestaande veeteeltinrichtingen en voor aanvragen tot verandering van bestaande veeteeltinrichtingen horende bij een gezinsveeteeltbedrijf wordt hierop uitzondering gemaakt (artikel 14 van het Besluit van 20 december 1995 tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen). Bijgevolg is het voor verzoekende partij door de inwerkingtreding van het MAP niet langer mogelijk het bedrijf uit te breiden en zal een aanvraag tot uitbreiding in elk geval worden geweigerd.

Ook na 31 december 1996 blijven de vergunningsmogelijkheden gering, gezien de ligging van de inrichting in Lokeren (Zele). Conform artikel 33 van het Decreet en bijlage 4 van de uitvoeringsbesluiten is (Zele) Lokeren een zwarte gemeente.

In een zwarte gemeente mag een milieuvergunning niet worden verleend indien de verlening tot gevolg heeft dat de gemeentelijke reserve waar de aanvraag betrekking op heeft, negatief wordt of verder daalt onder nul (art. 2 § 2 van het Besluit van 20 december 1995 tot uitvoering van art. 33 van het decreet van 23 januari inzake de bescherming tegen de verontreiniging van door meststoffen).

Gezien in Lokeren geen indicaties zijn die erop wijzen dat de veestapel afgebouwd wordt, zal er niet onmiddellijk een positieve reserve ontstaan na 31 december 1996, waardoor ook dan de vergunningsmogelijkheden onbestaand blijven.

Dit betekent dat verzoekende partij geen nieuwe vergunning meer kan bekomen indien het bestreden besluit niet wordt vernietigd. Wanneer het bestreden besluit niet wordt geschorst kan verzoekende partij ook niet anders dan ± 1/3 van het bedrijf stil leggen, wat tot een faillissement aanleiding zal geven. Het bestreden Besluit maakt derhalve een moeilijk te herstellen ernstig nadeel uit.

Dat het bijgevolg noodzakelijk is om het bestreden Besluit te schorsen teneinde het moeilijk te herstellen ernstig nadeel te vermijden";

Overwegende dat de tussenkomende partij hierop antwoordt in haar verzoekschrift tot tussenkomst :

"Teneinde de schorsing van het bestreden Besluit te bekomen steunt de B.V.B.A. PENSAERT Edmond zich op het gebrekkig optreden van de verwerende partij die alzo een moeilijk te herstellen ernstig nadeel tot gevolg zou hebben.

De B.V.B.A. PENSAERT Edmond verwijst hiervoor naar de vergunning verkregen door de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen op 16 november 1995 en naar het niet schorsend en volgens haar niet gemotiveerd ingesteld beroep van verzoeker, waardoor haar de nodige financiële zekerheden konden worden geboden en investeringen konden verricht om in de exploitatie te voorzien.

Volgens haar betekent de niet schorsing van het bestreden Besluit een bedreiging voor het voortbestaan van haar bedrijf en het gevaar voor faillissement, gezien alle financiële engagementen met betrekking tot de uitbreiding reeds zijn gerealiseerd en de reeds aanwezige 47.000 leghennen die, volgens haar althans, rechtmatig op het bedrijf aanwezig waren, zouden moeten worden herleid tot 30.000 leghennen.

De B.V.B.A. PENSAERT Edmond vergeet er echter bij te vertellen dat zij reeds vóór de milieuvergunningsaanvraag jarenlang in een onwettige toestand verkeerde en dit blijkt uit de niet gedateerde brief van de heer Geert PENSAERT aan de buurtbewoners (stuk 8 dossier bezwaarschrift verzoeker).

Hierin schrijft deze het volgende :

'... De inhoud van het dossier werd door de gemeente dubbelzinnig weergegeven : men spreekt van een uitbreiding van 17.000 leghennen om tot een totaal van 47.000 leghennen te komen. Dit zou de indruk wekken dat ik plannen heb om een bijkomende stal te bouwen, wat zeker niet het geval is.

In werkelijkheid betreft het een regularisatie van 17.000 leghennen. Het is namelijk zo dat mijn bedrijf momenteel 47.000 leghennen telt doch ik slechts over een vergunning beschik van 30.000, ik meen dan ook dat deze onwettige toestand dient recht gezet te worden door deze aanvraag...'

Hieruit blijkt dat de B.V.B.A. PENSAERT Edmond reeds meerdere jaren op illegale wijze een bedrijf exploiteert van 47.000 leghennen, terwijl zij slechts beschikte over een vergunning voor 30.000 leghennen en derhalve de gedane investeringen m.b.t. deze uitbreiding diverse jaren dateren vóór de verleende vergunning, toegestaan door de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen op 16 november 1995.

De B.V.B.A. PENSAERT Edmond heeft alzo op eigen (financieel) risico een onwettige toestand gecreëerd door zonder voorafgaandelijke vergunning de dierenpopulatie op te drijven met méér dan 50%.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dient in een handeling van een administratieve overheid oorzaak te vinden en mag niet aan een gedraging van de verzoeker zelf te wijten zijn, zoals in casu";

Overwegende, wat het argument van de nutteloos geworden investeringen betreft, dat de verzoekende partij wel het bedrag van die investeringen opgeeft, doch deze verder niet specifieert, noch inhoudelijk noch wat het tijdstip ervan betreft; dat de Raad van State zo niet kan nagaan waaruit die investeringen precies bestaan en wanneer ze werden gedaan; dat dit klemt nu de tussenkomende partij aanvoert dat de gevraagde uitbreiding in werkelijkheid de regularisatie van een onwettig -want zonder de vereiste voorafgaande milieuvergunning- gerealiseerde uitbreiding betreft; dat de verzoekende partij geen argument kan putten uit nadelen die voortvloeien uit haar eigen onwettig handelen; dat, in de veronderstelling dat de bedoelde investeringen werden verricht nadat haar de gevraagde vergunning werd verleend door de bestendige deputatie, dient vastgesteld te worden dat ze werden verricht in de wetenschap dat nog administratief beroep kon worden ingesteld tegen die vergunning en wellicht zelfs nadat dit beroep werd ingesteld door de tussenkomende partij; dat in die omstandigheden de verzoekende partij zelf, wetende dat haar vergunning precair was, verkozen heeft het risico te lopen dat die investeringen nutteloos zouden worden; dat geen redenen worden aangevoerd waarom de verzoekende partij het normale verloop van de beroepsprocedure niet kon afwachten om bedoelde investeringen te verrichten; dat dit nadeel dan ook niet voortvloeit uit de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit; dat dezelfde redenering mutatis mutandis geldt voor het nadeel dat de verzoekende partij ontwaart in de noodzaak haar bedrijf af te bouwen met 17.000 dieren;

Overwegende, wat het tweede ingeroepen nadeel betreft dat, in de hypothese dat de verzoekende partij terecht zou aanvoeren dat zij in de toekomst geen vergunning meer zal kunnen verkrijgen, dit evenmin het gevolg is van de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het

bestreden besluit doch van het door haar vermelde decreet en zijn uitvoeringsbesluiten;

Overwegende dat derhalve niet voldaan is aan de gestelde voorwaarden in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat die vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van Willy VERLEE in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zes februari 1900 zevenennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	Ch. BAMPS,	toegevoegd griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

Ch. BAMPS. **M.-R. BRACKE.**